KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2017/2359

2017 m. rugsėjo 21 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/97 papildoma draudimo principu pagrįstų investicinių produktų platinimui taikomais informavimo reikalavimais ir veiklos vykdymo taisyklėmis

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. sausio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/97 dėl draudimo produktų platinimo ([1]), ypač į jos 28 straipsnio 4 dalį, 29 straipsnio 4 dalį ir 30 straipsnio 6 dalį,

kadangi:

(1) be veiklos vykdymo standartų, susijusių su visų draudimo produktų platinimu, Direktyva (ES) 2016/97 numatomi konkretūs standartai, taikomi draudimo principu pagrįstiems investiciniams produktams;

(2) Direktyva (ES) 2016/97 Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų išsamiau nustatyti tų konkrečių taisyklių taikymo kriterijai ir praktinės detalės. Atitinkami įgaliojimai yra susiję su taisyklėmis dėl interesų konfliktų, paskatų ir tinkamumo bei priimtinumo vertinimo. Siekiant užtikrinti nuoseklų nuostatų, priimtų remiantis tais įgaliojimais, taikymą ir tai, kad rinkos dalyviai, kompetentingos institucijos ir investuotojai visapusiškai suprastų tas nuostatas ir turėtų galimybę su jomis lengvai susipažinti, pageidautina jas įtraukti į vieną teisės aktą. Reglamento forma užtikrinama nuosekli sistema visiems rinkos operatoriams ir tokia forma yra geriausia garantija, kad bus įgyvendintos vienodos veiklos sąlygos, vienodos konkurencijos sąlygos ir tinkamas vartotojų apsaugos standartas;

(3) aplinkybės ir situacijos, į kurias reikia atsižvelgti nustatant, kokių rūšių interesų konfliktai gali neigiamai paveikti klientų ar potencialių klientų interesus, turėtų apimti atvejus, kai tikėtina, kad draudimo tarpininkas ar draudimo įmonė gautų finansinės naudos ar išvengtų finansinio nuostolio nukenčiant klientui. Tačiau tokiose situacijose neturėtų užtekti to, kad draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė gali gauti naudos, jei dėl to konkrečiai nepadaromas neigiamas poveikis klientui, arba kad vienas klientas, kuriam draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė yra įsipareigoję, gali gauti naudos arba išvengti nuostolio nepadarant susijusio neigiamo poveikio kitam tokiam klientui;

(4) siekiant išvengti nereikalingos administracinės naštos ir kartu užtikrinti tinkamą klientų apsaugos lygį, interesų konfliktų valdymo organizacinės priemonės ir procedūros turėtų būti tiksliai pritaikytos prie draudimo tarpininko arba draudimo įmonės ir grupės, kuriai jie gali priklausyti, dydžio bei veiklos ir žalos kliento interesams rizikos. Siekiant draudimo tarpininkams ir draudimo įmonėms suteikti orientyrą dėl interesų konfliktų valdymo priemonių ir procedūrų, į kurias paprastai reikėtų atsižvelgti, reikėtų nustatyti nebaigtinį galimų priemonių ir procedūrų sąrašą. Dėl verslo modelių įvairovės siūlomos priemonės ir procedūros gali būti aktualios ne visiems draudimo tarpininkams ir draudimo įmonėms. Visų pirma jos gali netikti mažiesiems draudimo tarpininkams ir ribotam jų veiklos mastui. Tokiais atvejais draudimo tarpininkai arba draudimo įmonės turėtų turėti galimybę patvirtinti tinkamesnes alternatyvias priemones ir procedūras, kad savo konkrečiu atveju užtikrintų, jog platinimo veikla būtų vykdoma kuo labiau atsižvelgiant į kliento interesus;

(5) nors pagal Direktyvą (ES) 2016/97 reikalaujama, kad būtų atskleisti tam tikri interesų konfliktai, tai turėtų būti kraštutinė priemonė, kuri būtų naudojama tik kai organizacinės ir administracinės priemonės yra nepakankamos siekiant patikimai užtikrinti, kad būtų užkirstas kelias grėsmei, jog bus padaryta žala kliento interesams, nes pernelyg didelis kliovimasis informacijos atskleidimu gali trukdyti veiksmingai apsaugoti kliento interesus. Draudimo tarpininkui arba draudimo įmonei taikoma pareiga atskleisti interesų konfliktus negali atleisti jų nuo pareigos taikyti ir valdyti organizacines ir administracines priemones, kurios yra veiksmingiausias žalos klientams išvengimo būdas;

([1]) OL L 26, 2016 2 2, p. 19.

(6) siekiant palengvinti direktyva nustatytų standartų praktinį įgyvendinimą, reikėtų išsamiau nustatyti paskatų, kurias moka arba gauna draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės, vertinimo kriterijus. Todėl orientacijai, siekiant užtikrinti tinkamą klientų apsaugos standartą, reikėtų pateikti nebaigtinį kriterijų, kurie laikomi svarbiais vertinant galimą neigiamą poveikį klientui teikiamos paslaugos kokybei, sąrašą;

(7) Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 1 dalyje nustatyto tinkamumo vertinimo ir tos direktyvos 30 straipsnio 2 dalyje nustatyto priimtinumo vertinimo taikymo sritis skiriasi pagal susijusią platinimo veiklą ir pagal funkcijas bei ypatybes. Todėl būtina aiškiai nustatyti standartus ir reikalavimus, kurių reikia laikytis gaunant informaciją, reikalingą kiekvienam iš tų vertinimų atlikti, ir atliekant vertinimus. Taip pat reikėtų paaiškinti, kad tinkamumo ir priimtinumo vertinimai nedaro poveikio draudimo tarpininkų ir draudimo įmonių pareigai prieš sudarant draudimo sutartį remiantis iš kliento gauta informacija tiksliai apibrėžti to kliento reikalavimus ir poreikius;

(8) tinkamumo vertinimą reikėtų atlikti ne tik teikiant rekomendacijas pirkti draudimo principu pagrįstą investicinį produktą, bet ir per to produkto naudojimo laikotarpį teikiant visas asmenines rekomendacijas, nes tokios situacijos gali reikšti konsultacijas dėl finansinių sandorių, kurios turėtų būti grindžiamos nuodugnia atskiro kliento žinių bei patirties ir finansinės padėties analize. Tinkamumo vertinimą itin svarbu atlikti dėl sprendimų pakeisti pagrindinį investicinį turtą arba laikyti ar parduoti draudimo principu pagrįstą investicinį produktą;

(9) kadangi draudimo principu pagrįstų investicinių produktų rinkos rizika labai priklauso nuo pagrindinio investicinio turto pasirinkimo, toks produktas gali klientui ar potencialiam klientui netikti dėl to turto rizikos, produkto rūšies ar ypatybių arba pagrindinio investicinio turto keitimo dažnumo. Jis taip pat gali netikti, jei būtų suformuotas netinkamas pagrindinių investicijų portfelis;

(10) draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės turėtų likti atsakingi už tinkamumo vertinimų atlikimą, kai konsultacijos dėl draudimo principu pagrįstų investicinių produktų visiškai arba iš dalies teikiamos taikant automatizuotą arba pusiau automatizuotą sistemą, nes taikant tokias sistemas yra teikiamos asmeninės rekomendacijos dėl investicijų, kurios turėtų būti grindžiamos tinkamumo vertinimu;

(11) siekiant užtikrinti tinkamą konsultacijų standartą, kiek tai susiję su ilgalaikiu produkto plėtojimu, draudimo tarpininkai arba draudimo įmonės turėtų įtraukti į pareiškimą dėl tinkamumo ir atkreipti klientų dėmesį į informaciją, ar dėl rekomenduojamų draudimo principu pagrįstų investicinių produktų klientui gali reikėti periodiškai peržiūrėti jų susitarimą;

(12) kadangi priimtinumo vertinimą iš principo reikia atlikti visais atvejais, kai draudimo principu pagrįsti investiciniai produktai parduodami be konsultacijų, draudimo tarpininkai arba draudimo įmonės tokį vertinimą turėtų atlikti visuomet, kai pagal taikomas nacionalinės teisės taisykles klientas prašo produktą parduoti be konsultacijų ir kai nesilaikoma Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 3 dalies sąlygų. Kai tinkamumo vertinimo neįmanoma atlikti, nes neįmanoma gauti būtinos informacijos apie kliento finansinę padėtį arba investicinius tikslus, pagal taikomas nacionalinės teisės taisykles klientas gali sutikti sudaryti sutartį dėl pardavimo neteikiant konsultacijų. Tačiau, siekiant užtikrinti, kad klientas turi reikiamos patirties ir žinių, kad suprastų susijusią riziką, tokiais atvejais reikėtų reikalauti atlikti priimtinumo vertinimą, nebent laikomasi Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 3 dalies sąlygų;

(13) Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 3 dalies a punkto ii papunkčio taikymo tikslais reikėtų nustatyti kriterijus, pagal kuriuos vertinama, ar Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 3 dalies a punkto i papunkčio sąlygų neatitinkantis draudimo principu pagrįstas investicinis produktas vis tiek gali būti laikomas nekompleksiniu produktu. Šiuo atžvilgiu svarbų vaidmenį gali turėti garantijų teikimas. Jei draudimo principu pagrįstas investicinis produktas teikia garantiją suėjus terminui, apimančią bent jau visą kliento sumokėtą sumą, atmetus pagrįstas sąnaudas, tokia garantija labai apriboja kliento riziką, susijusią su rinkos svyravimais. Todėl gali būti pagrįsta tokį produktą, atsižvelgiant į papildomas sąlygas, laikyti nekompleksiniu produktu Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 3 dalies taikymo tikslais;

(14) Direktyva (ES) 2016/97 siekiama minimalaus suderinimo, todėl valstybėms narėms netrukdoma palikti galioti arba priimti griežtesnių nuostatų siekiant apsaugoti klientus su sąlyga, kad tokios nuostatos yra suderinamos su Sąjungos teise. Todėl nuostatos, kurias Komisija priima siekdama patikslinti Direktyvoje (ES) 2016/97 nustatytus reikalavimus, turėtų būti suformuluotos taip, kad valstybės narės nacionalinėje teisėje galėtų išlaikyti griežtesnes nuostatas;

(15) siekiant sudaryti sąlygas kompetentingoms institucijoms ir draudimo specialistams prisitaikyti prie šiame reglamente nustatytų naujų reikalavimų, šio reglamento taikymo pradžios data turėtų būti suderinta su nacionalinių priemonių, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva (ES) 2016/97, taikymo pradžios datomis;

(16) Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos, įsteigtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1094/2010 ([1]), paprašyta pateikti techninių rekomendacijų ([2]),

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Taikymo sritis

Šis reglamentas taikomas draudimo produktų platinimui, kai draudimo tarpininkai arba draudimo įmonės parduoda draudimo principu pagrįstus investicinius produktus.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) atitinkamas asmuo – bet kuris iš šių asmenų, kai kalbama apie draudimo tarpininką arba draudimo įmonę:

   a) atitinkamai tarpininko arba įmonės direktorius, partneris ar jam prilygstantis asmuo arba vadovas;

   b) draudimo tarpininko arba draudimo įmonės darbuotojas ir bet kuris kitas fizinis asmuo, kurio paslaugomis naudojasi ir jas kontroliuoja draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė ir kuris dalyvauja platinant draudimo principu pagrįstus investicinius produktus;

   c) fizinis asmuo, kuris tiesiogiai dalyvauja teikiant paslaugas draudimo tarpininkui arba draudimo įmonei pagal užsakomųjų paslaugų susitarimą, kad tarpininkas arba įmonė galėtų platinti draudimo principu pagrįstus investicinius produktus;

2) paskata – su draudimo principu pagrįsto investicinio produkto platinimu susijęs bet koks mokestis, komisiniai arba nepiniginė nauda, kuriuos toks tarpininkas ar įmonė teikia bet kuriai šaliai, išskyrus klientą, dalyvaujantį konkrečiame sandoryje, arba to kliento vardu veikiantį asmenį, arba iš jos gauna;

3) paskatų sistema – paskatų mokėjimą reglamentuojančios taisyklės, įskaitant sąlygas, kuriomis paskatos mokamos.

([1]) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1094/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/79/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 48).

([2]) Techninės rekomendacijos dėl galimų deleguotųjų aktų, susijusių su Draudimo produktų platinimo direktyva, EIOPA-17/048, 2017 m. vasario 1 d., pateikiamos adresu: https://eiopa.europa.eu/Publications/Consultations/EIOPA%20Technical%20Advice%20on%20the%20IDD.pdf.

II SKYRIUS

INTERESŲ KONFLIKTAI IR PASKATOS

3 straipsnis

Interesų konfliktų nustatymas

1. Siekdami pagal Direktyvos (ES) 2016/97 28 straipsnį nustatyti interesų konfliktų, kurių kyla vykdant bet kokią draudimo produktų platinimo veiklą, susijusią su draudimo principu pagrįstais investiciniais produktais, ir kurie kelia grėsmę, kad bus padaryta žala kliento interesams, rūšis, draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės įvertina, ar jie, atitinkamas asmuo arba bet kuris tiesiogiai ar netiesiogiai su jais kontrolės ryšiais susijęs asmuo yra suinteresuoti draudimo produktų platinimo veiklos rezultatu taip, kad tas suinteresuotumas atitinka šiuos kriterijus:

a) jis skiriasi nuo kliento arba potencialaus kliento suinteresuotumo draudimo produktų platinimo veiklos rezultatu;

b) jis gali paveikti platinimo veiklos rezultatą taip, kad būtų pakenkta klientui.

Draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės imasi tokių pačių veiksmų siekdami nustatyti skirtingų klientų interesų konfliktus.

2. Siekdami atlikti įvertinimą pagal 1 dalį draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės, kaip į minimalius kriterijus, atsižvelgia į šias situacijas:

a) tikėtina, kad draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė, atitinkamas asmuo arba bet kuris tiesiogiai ar netiesiogiai su jais kontrolės ryšiais susijęs asmuo turės finansinės naudos arba išvengs finansinio nuostolio galimai nukenčiant klientui;

b) draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė, atitinkamas asmuo arba bet kuris tiesiogiai ar netiesiogiai su jais kontrolės ryšiais susijęs asmuo yra finansiškai arba kitaip skatinami teikti pirmenybę kito kliento arba klientų grupės interesams, o ne kliento interesams;

c) draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė, atitinkamas asmuo arba bet kuris tiesiogiai ar netiesiogiai su jais kontrolės ryšiais susijęs asmuo reikšmingai dalyvauja valdant arba plėtojant draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, visų pirma kai toks asmuo daro įtaką tų produktų kainos nustatymui arba jų platinimo sąnaudoms.

4 straipsnis

Interesų konfliktų politika

1. Direktyvos (ES) 2016/97 27 straipsnio taikymo tikslais draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės parengia, įdiegia ir taiko veiksmingą rašytinę interesų konfliktų politiką, kuri atitinka jų dydį ir struktūrą bei jų veiklos pobūdį, apimtį ir sudėtingumą.

Kai draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė yra grupės nariai, šia politika taip pat atsižvelgiama į visas aplinkybes, kurios draudimo tarpininkui arba draudimo įmonei yra arba turėtų būti žinomos ir kurios gali sukelti interesų konfliktą dėl kitų grupės narių struktūros ir veiklos.

2. Interesų konfliktų politikoje, parengtoje vadovaujantis 1 dalimi, pateikiama tokia informacija:

a) atsižvelgiant į vykdomą konkrečią draudimo produktų platinimo veiklą, aplinkybės, kurios sudaro arba gali sukelti interesų konfliktą, dėl kurio gali kilti grėsmė, jog bus padaryta žala vieno arba kelių klientų interesams;

b) procedūros, kurių reikia laikytis, ir priemonės, kurias reikia priimti, kad būtų galima valdyti tokius konfliktus ir neleisti, kad jie darytų žalą kliento interesams.

5 straipsnis

Procedūros ir priemonės pagal interesų konfliktų politiką

1. 4 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytos procedūros ir priemonės yra tinkamos atsižvelgiant į draudimo tarpininko arba draudimo įmonės ir į grupės, kuriai jie gali priklausyti, dydį ir veiklą ir į grėsmę, jog bus padaryta žala kliento interesams.

Procedūros, kurių reikia laikytis, ir priemonės, kurias reikia priimti, vadovaujantis 4 straipsnio 2 dalies b punktu, apima, kai tinka:

a) veiksmingas procedūras, kad būtų galima užkirsti kelią atitinkamų asmenų, dalyvaujančių su interesų konflikto rizika susijusioje veikloje, keitimuisi informacija arba jį kontroliuoti, kai keičiantis tokia informacija gali būti padaryta žala vieno arba kelių klientų interesams;

b) atskirą priežiūrą atitinkamų asmenų, kurių pagrindinės funkcijos apima veiklos vykdymą klientų vardu arba paslaugų teikimą klientams, kurių interesai gali prieštarauti vieni kitiems arba kurie kitaip atstovauja skirtingiems interesams, įskaitant draudimo tarpininko arba draudimo įmonės interesus, kurie gali prieštarauti vieni kitiems;

c) bet kokio tiesioginio ryšio tarp mokėjimų, įskaitant atlyginimą, atitinkamiems asmenims, kurie vykdo vienos rūšies veiklą, ir mokėjimų, įskaitant atlyginimą, skirtingiems atitinkamiems asmenims, kurie daugiausia vykdo kitokią veiklą, panaikinimą, kai dėl tų veiklos rūšių gali kilti interesų konfliktas;

d) priemones, kuriomis siekiama bet kuriam asmeniui neleisti arba apriboti galimybes daryti netinkamą įtaką tam, kaip draudimo tarpininkas ar draudimo įmonė arba jų vadovai ar darbuotojai, arba tiesiogiai ar netiesiogiai su jais kontrolės ryšiais susiję asmenys vykdo draudimo produktų platinimo veiklą;

e) priemones, kuriomis siekiama atitinkamam asmeniui neleisti tuo pačiu metu arba paeiliui dalyvauti vykdant atskirą draudimo produktų platinimo veiklą arba kontroliuoti tokį dalyvavimą, kai dėl tokio dalyvavimo gali pablogėti tinkamas interesų konfliktų valdymas;

f) dovanų ir naudos politiką, kuria aiškiai nustatoma, kokiomis sąlygomis galima priimti dovanas ir gauti naudą ar jas teikti ir kokių veiksmų reikia imtis priimant dovanas ir gaunant naudą ir jas teikiant.

2. Kai draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės gali įrodyti, kad 1 dalyje nurodytos priemonės ir procedūros nėra tinkamos siekiant užtikrinti, kad draudimo produktų platinimo veikla būtų vykdoma kuo labiau atsižvelgiant į kliento interesus ir nebūtų šališka dėl besikertančių draudimo tarpininko, draudimo įmonės ar kito kliento interesų, draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės tuo tikslu priima tinkamas alternatyvias priemones ir procedūras.

6 straipsnis

Informacijos atskleidimas

1. Draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės vengia pernelyg didelio kliovimosi atskleidžiama informacija siekdami užtikrinti, kad informacijos atskleidimas klientams pagal Direktyvos (ES) 2016/97 28 straipsnio 2 dalį būtų kraštutinė priemonė, kurią galima naudoti tik kai veiksmingos interesų konfliktų prevencijos ar valdymo organizacinės ir administracinės priemonės, draudimo tarpininko arba draudimo įmonės nustatytos pagal Direktyvos (ES) 2016/97 27 straipsnį, yra nepakankamos siekiant patikimai užtikrinti, kad būtų užkirstas kelias grėsmei, jog bus padaryta žala kliento interesams.

2. Interesų konfliktų atskleidimo tikslais draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės imasi visų šių veiksmų:

a) pateikia tikslų atitinkamo interesų konflikto aprašą;

b) paaiškina bendrą interesų konflikto pobūdį ir šaltinius;

c) paaiškina dėl interesų konflikto kylančią riziką klientui ir veiksmus, kurių imtasi tai rizikai sumažinti;

d) aiškiai nurodo, kad draudimo tarpininko arba draudimo įmonės nustatytos interesų konflikto prevencijos ar valdymo organizacinės ir administracinės priemonės yra nepakankamos siekiant patikimai užtikrinti, kad būtų užkirstas kelias grėsmei, jog bus padaryta žala kliento interesams.

7 straipsnis

Peržiūra ir duomenų saugojimas

1. Direktyvos (ES) 2016/97 27 straipsnio taikymo tikslais draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės įvertina ir reguliariai bent kartą per metus peržiūri pagal 4 straipsnį nustatytą interesų konfliktų politiką ir imasi visų tinkamų priemonių bet kokiems trūkumams pašalinti.

2. Draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės saugo ir reguliariai atnaujina informaciją apie situacijas, kai kilo arba, jei paslauga dar teikiama arba veikla dar vykdoma, gali kilti interesų konfliktas, galintis sukelti grėsmę, jog bus padaryta žala kliento interesams.

Draudimo tarpininko arba draudimo įmonės vyresnioji vadovybė dažnai ir ne rečiau kaip kartą per metus gauna rašytines ataskaitas apie pirmoje pastraipoje nurodytas situacijas.

8 straipsnis

Paskatų ir paskatų sistemų vertinimas

1. Laikoma, kad paskata arba paskatų sistema turi neigiamą poveikį klientui teikiamos atitinkamos paslaugos kokybei, kai jos pobūdis ir mastas yra toks, kad ji skatina draudimo produktų platinimo veiklą vykdyti tokiu būdu, kuriuo nesilaikoma pareigos veikti sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, kuo labiau atsižvelgiant į kliento interesus.

2. Siekdami įvertinti, ar paskata arba paskatų sistema turi neigiamą poveikį klientui teikiamos atitinkamos paslaugos kokybei, draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės atlieka bendrą analizę, atsižvelgdami į visus svarbius veiksnius, kurie gali padidinti arba sumažinti neigiamo poveikio klientui teikiamos atitinkamos paslaugos kokybei riziką, ir visas organizacines priemones, kurių ėmėsi platinimo veiklą vykdantis draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė, kad užkirstų kelią neigiamo poveikio rizikai.

Visų pirma jie atsižvelgia į šiuos kriterijus:

a) ar paskata arba paskatų sistema galėtų paskatinti draudimo tarpininką arba draudimo įmonę klientui siūlyti ar rekomenduoti konkretų draudimo produktą ar konkrečią paslaugą nepaisant to, kad draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė galėtų pasiūlyti kitą, labiau kliento poreikius atitinkantį draudimo produktą ar paslaugą;

b) ar paskata arba paskatų sistema yra grindžiama vien arba daugiausiai kiekybiniais komerciniais kriterijais, ar ja atsižvelgiama į tinkamus kokybinius kriterijus, parodančius taikomų taisyklių laikymąsi, klientams teikiamų paslaugų kokybę ir klientų pasitenkinimą;

c) mokamos arba gaunamos paskatos vertę, palyginti su teikiamo produkto ir paslaugų verte;

d) ar paskata visiškai arba daugiausiai sumokama draudimo sutarties sudarymo momentu, ar per visą tos sutarties galiojimo laikotarpį;

e) ar egzistuoja tinkamas mechanizmas, skirtas paskatai susigrąžinti tuo atveju, kai produkto atsisakoma arba jis išperkamas ankstyvame etape arba kai padaroma žala kliento interesams;

f) ar egzistuoja bet kokios formos kintama ar sąlyginė riba arba bet kokios kitos rūšies vertę didinantis veiksnys, kuris pradeda veikti pasiekus tikslinį dydį, pagrįstą pardavimų apimtimi ar verte.

III SKYRIUS

TINKAMUMO IR PRIIMTINUMO VERTINIMAS

1 SKIRSNIS

Tinkamumo vertinimas

9 straipsnis

Informacija, kurią reikia gauti siekiant įvertinti tinkamumą

1. Siekdami suteikti konsultaciją dėl draudimo principu pagrįsto investicinio produkto pagal Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 1 dalį, draudimo tarpininkai arba draudimo įmonės nustato iš kliento arba potencialaus kliento surinktinos informacijos mastą atsižvelgdami į visas klientui arba potencialiam klientui teiktinos konsultacijos savybes.

2. Nepažeisdami reikalavimo, kad pagal Direktyvos (ES) 2016/97 20 straipsnio 1 dalį bet kuri pasiūlyta sutartis turi atitikti kliento reikalavimus ir poreikius, draudimo tarpininkai arba draudimo įmonės iš klientų arba potencialių klientų gauna tokią informaciją, kokios jiems reikia, kad suprastų esminius faktus apie klientą arba potencialų klientą ir turėtų tinkamą pagrindą laikyti, kad jų asmeninė rekomendacija klientui arba potencialiam klientui atitinka visus šiuos kriterijus:

a) ji atitinka kliento arba potencialaus kliento investicinius tikslus, įskaitant to asmens priimtinos rizikos lygį;

b) ji atitinka kliento arba potencialaus kliento finansinę padėtį, įskaitant to asmens galimybes prisiimti nuostolius;

c) ji yra tokia, kad klientas arba potencialus klientas turi būtinų žinių ir patirties konkrečios rūšies produkto ar paslaugos investicijų srityje.

3. Informacija apie kliento arba potencialaus kliento finansinę padėtį, įskaitant to asmens galimybes prisiimti nuostolius, apima, kai tai aktualu, informaciją apie kliento arba potencialaus kliento nuolatinių pajamų šaltinį ir dydį, turtą, įskaitant likvidų turtą, investicijas ir nekilnojamąjį turtą bei nuolatinius finansinius įsipareigojimus. Surinktos informacijos lygis yra tinkamas konkrečiai svarstomo produkto ar paslaugos rūšiai.

4. Informacija apie kliento arba potencialaus kliento investicinius tikslus, įskaitant to asmens priimtinos rizikos lygį, apima, kai tai aktualu, informaciją apie laikotarpį, kurį klientas arba potencialus klientas nori turėti tą investiciją, to asmens teikiamą pirmenybę prisiimamos rizikos atžvilgiu, rizikos profilį ir investicijos paskirtį. Surinktos informacijos lygis yra tinkamas konkrečiai svarstomo produkto ar paslaugos rūšiai.

5. Jeigu draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė negauna pagal Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 1 dalį reikalaujamos informacijos, draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė klientui arba potencialiam klientui neteikia konsultacijų dėl draudimo principu pagrįstų investicinių produktų.

6. Teikdamas konsultacijas dėl draudimo principu pagrįsto investicinio produkto pagal Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 1 dalį draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė neteikia rekomendacijos tais atvejais, kai klientui arba potencialiam klientui netinka nė vienas produktas.

7. Teikdami konsultacijas, susijusias su pagrindinio investicinio turto pakeitimu, draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės taip pat surenka būtiną informaciją apie esamą kliento pagrindinį investicinį turtą ir rekomenduotą naują investicinį turtą ir atlieka numatomų pakeitimo sąnaudų ir naudos analizę, kad galėtų pakankamai pagrįstai parodyti, kad numatoma pakeitimo nauda bus didesnė už sąnaudas.

10 straipsnis

Informacijos patikimumas

Draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės imasi pagrįstų veiksmų užtikrinti, kad apie jų klientus arba potencialius klientus tinkamumo vertinimo tikslais surinkta informacija būtų patikima. Tokie veiksmai, be kita ko, yra:

a) užtikrinti, kad klientai būtų informuoti apie tikslios naujausios informacijos pateikimo svarbą;

b) užtikrinti, kad visos priemonės, kaip antai rizikos vertinimo profiliavimo priemonės arba kliento žinių ir patirties vertinimo priemonės, naudojamos tinkamumo vertinimo procese, atitiktų paskirtį ir būtų tinkamai pritaikytos naudoti jų klientams, o bet kokie apribojimai būtų nustatomi ir aktyviai mažinami tinkamumo vertinimo procese;

c) užtikrinti, kad procese naudojami klausimai būtų suprantami klientams, tiksliai atspindėtų kliento tikslus ir poreikius ir apimtų tinkamumo vertinimui atlikti būtiną informaciją;

d) imtis veiksmų, jei reikia, siekiant užtikrinti informacijos apie klientą nuoseklumą, pavyzdžiui, apsvarstyti, ar klientų pateiktoje informacijoje nėra akivaizdžių netikslumų.

11 straipsnis

Bendravimas su klientais atliekant tinkamumo vertinimą

Draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės nesukuria jokios dviprasmybės ar sumaišties dėl savo pareigų vertindami draudimo principu pagrįstų investicinių produktų tinkamumą pagal Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 1 dalį. Draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės aiškiai ir paprastai informuoja klientus, kad tinkamumas vertinamas tam, kad jie galėtų veikti kuo labiau atsižvelgdami į kliento interesus.

12 straipsnis

Automatizuotos konsultacijos

Jei konsultacijos dėl draudimo principu pagrįstų investicinių produktų visiškai arba iš dalies teikiamos taikant automatizuotą arba pusiau automatizuotą sistemą, dėl to draudimo tarpininko arba draudimo įmonės atsakomybė už tinkamumo vertinimo atlikimą pagal Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 1 dalį nesumažėja.

13 straipsnis

Kolektyvinis draudimas

Kolektyvinio draudimo atžvilgiu draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė parengia ir įgyvendina politiką dėl to, kam taikomas tinkamumo vertinimas tuo atveju, kai draudimo sutartis sudaryta narių grupės vardu ir kiekvienas atskiras narys negali priimti pavienio sprendimo prisijungti. Tokia politika taip pat apima taisykles, kaip tas vertinimas bus atliekamas praktikoje, įskaitant tai, iš kieno reikia surinkti informaciją apie žinias ir patirtį, finansinę padėtį ir investicinius tikslus.

Draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė pagal pirmą pastraipą nustatytą politiką įtvirtina dokumentais.

14 straipsnis

Pareiškimas dėl tinkamumo

1. Teikdami konsultacijas dėl draudimo principu pagrįsto investicinio produkto tinkamumo pagal Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 1 dalį draudimo tarpininkai arba draudimo įmonės klientui pateikia pareiškimą (pareiškimą dėl tinkamumo), kuriame pateikiama:

a) suteiktos konsultacijos aprašymas;

b) informacija apie tai, kodėl pateikta rekomendacija yra tinkama klientui, visų pirma tai, kaip ji atitinka:

   i) kliento investicinius tikslus, įskaitant to asmens priimtinos rizikos lygį;

   ii) kliento finansinę padėtį, įskaitant to asmens galimybes prisiimti nuostolius;

   iii) kliento žinias ir patirtį.

2. Draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės atkreipia klientų dėmesį į ir įtraukia į pareiškimą dėl tinkamumo informaciją apie tai, ar tikėtina, kad dėl rekomenduojamų draudimo principu pagrįstų investicinių produktų klientui reikės periodiškai peržiūrėti jų susitarimus.

3. Kai draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė praneša klientui, kad jis periodiškai vertins tinkamumą, tolesni pareiškimai dėl tinkamumo, teikiami po to, kai buvo nustatyta pradinė paslauga, gali apimti tik paslaugų arba pagrindinio investicinio turto pasikeitimus ir (arba) kliento aplinkybių pasikeitimus, nekartojant visos pirmame pareiškime pateiktos informacijos.

4. Draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės, atliekantys periodinį tinkamumo vertinimą, kuo labiau atsižvelgdami į savo klientų interesus, bent kartą per metus peržiūri rekomenduotų draudimo principu pagrįstų investicinių produktų tinkamumą. Šio vertinimo dažnumas didinamas priklausomai nuo kliento ypatybių, tokių kaip priimtina rizika, ir rekomenduoto draudimo principu pagrįsto investicinio produkto pobūdžio.

2 SKIRSNIS

Priimtinumo vertinimas

15 straipsnis

Vertinimo procedūra

Nepažeisdami reikalavimo, kad pagal Direktyvos (ES) 2016/97 20 straipsnio 1 dalį bet kuri pasiūlyta sutartis turi atitikti kliento reikalavimus ir poreikius, draudimo tarpininkai arba draudimo įmonės, vertindami, ar pagal Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 2 dalį platinama draudimo paslauga arba produktas tinka klientui, nustato, ar klientas turi reikiamų žinių ir patirties, kad suprastų riziką, susijusią su siūloma arba prašoma paslauga arba produktu.

16 straipsnis

Nekompleksiniai draudimo principu pagrįsti investiciniai produktai

Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 3 dalies a punkto ii papunkčio taikymo tikslais draudimo principu pagrįstas investicinis produktas laikomas nekompleksiniu, jei jis atitinka visus šiuos kriterijus:

a) jis apima pagal sutartį garantuojamą minimalią vertę suėjus terminui, kuri yra ne mažesnė nei suma, kliento sumokėta atėmus pagrįstas sąnaudas;

b) jis neapima išlygos, sąlygos ar priežastinio veiksnio, kurie leistų draudimo įmonei iš esmės pakeisti draudimo principu pagrįsto investicinio produkto pobūdį, riziką arba išmokėjimo profilį;

c) jis suteikia galimybę išpirkti arba kitaip realizuoti draudimo principu pagrįstą investicinį produktą verte, kuri yra prieinama klientui;

d) jis neapima jokių tiesioginių ar numanomų mokesčių, kurių poveikis būtų toks, kad, netgi jei techniškai yra galimybių draudimo principu pagrįstą investicinį produktą išpirkti ar kitaip realizuoti, dėl to gali būti padaryta nepagrįsta žala klientui, nes mokesčiai yra neproporcingi draudimo įmonės sąnaudoms;

e) jis jokiu būdu neapima struktūros, dėl kurios klientui sunku suprasti susijusią riziką.

3 SKIRSNIS

Bendros tinkamumo ir priimtinumo vertinimo nuostatos

17 straipsnis

Informacija, kurią reikia gauti iš kliento

1. Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 1 ir 2 dalių taikymo tikslais draudimo tarpininkų ir draudimo įmonių gautina būtina informacija apie kliento arba potencialaus kliento žinias ir patirtį atitinkamoje investicijų srityje apima, kai tai aktualu, toliau nurodytus dalykus, tinkamai atsižvelgiant į kliento pobūdį ir siūlomo ar prašomo produkto ar paslaugos pobūdį ir rūšį, įskaitant jų sudėtingumą ir susijusią riziką:

a) paslaugų, sandorių, draudimo principu pagrįstų investicinių produktų ar finansinių priemonių, su kuriais klientas arba potencialus klientas yra susipažinęs, rūšis;

b) kliento arba potencialaus kliento draudimo principu pagrįstų investicinių produktų ar finansinių priemonių sandorių pobūdį, skaičių, vertę ir dažnumą, taip pat laikotarpį, per kurį jie buvo įvykdyti;

c) kliento arba potencialaus kliento išsilavinimo lygį ir esamą arba susijusią ankstesnę profesiją.

2. Draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė netrukdo klientui arba potencialiam klientui teikti informacijos, kurios reikia Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 1 ir 2 dalių taikymo tikslais.

3. Jeigu informacija, kurios reikia Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 1 ar 2 dalies taikymo tikslais, jau buvo gauta pagal Direktyvos (ES) 2016/97 20 straipsnį, draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės neprašo kliento ją pateikti iš naujo.

4. Draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė turi teisę remtis savo klientų arba potencialių klientų pateikta informacija, išskyrus atvejus, kai jiems žinoma arba turėtų būti žinoma, kad informacija yra akivaizdžiai nebegaliojanti, netiksli arba neišsami.

18 straipsnis

Periodinė ataskaita

1. Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/138/EB ([1]) 185 straipsnio taikymui, draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė patvariojoje laikmenoje teikia klientui periodinę ataskaitą apie klientui suteiktas paslaugas ir jo vardu sudarytus sandorius.

([1]) 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 335, 2009 12 17, p. 1).

2. Pagal 1 dalį reikalaujamoje periodinėje ataskaitoje pateikiama teisinga ir subalansuota tam klientui ataskaitiniu laikotarpiu suteiktų paslaugų ir jo vardu sudarytų sandorių apžvalga ir, kai taikoma, nurodomos bendros sąnaudos, susijusios su šiomis paslaugomis ir sandoriais, taip pat kiekvieno pagrindinio investicinio turto vertė.

3. Pagal 1 dalį reikalaujama periodinė ataskaita teikiama bent kartą per metus.

19 straipsnis

Duomenų saugojimas

1. Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 ([1]) taikymui, draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės saugo pagal Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 1 ir 2 dalis atlikto tinkamumo ar priimtinumo vertinimo duomenis. Šie duomenys apima iš kliento gautą informaciją ir visus dokumentus, dėl kurių susitarta su klientu, įskaitant dokumentus, kuriuose nustatytos šalių teisės ir kitos sąlygos, pagal kurias draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė teiks paslaugas klientui. Tokie duomenys saugomi ne trumpiau kaip visą draudimo tarpininko ar draudimo įmonės ir kliento ryšių palaikymo laikotarpį.

2. Pagal Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 1 dalį atlikto tinkamumo vertinimo atveju duomenys taip pat apima:

a) tinkamumo vertinimo rezultatus;

b) klientui pateiktą rekomendaciją ir pareiškimą, pateiktą pagal šio reglamento 14 straipsnio 1 dalį;

c) bet kokius draudimo tarpininko ar draudimo įmonės padarytus pakeitimus, susijusius su tinkamumo vertinimu, visų pirma bet kokį kliento priimtinos rizikos pasikeitimą;

d) bet kokius pagrindinio investicinio turto pasikeitimus.

3. Pagal Direktyvos (ES) 2016/97 30 straipsnio 2 dalį atlikto priimtinumo vertinimo atveju duomenys taip pat apima:

a) priimtinumo vertinimo rezultatus;

b) bet kokius klientui duotus įspėjimus, kai draudimo principu pagrįstas investicinis produktas buvo vertinamas kaip potencialiai nepriimtinas klientui, ar klientas nepaisydamas įspėjimo prašė sudaryti sutartį ir, kai taikoma, ar draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė priėmė kliento prašymą sudaryti sutartį;

c) bet kokius klientui duotus įspėjimus, kai klientas nepateikė pakankamai informacijos, kad draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė galėtų įvertinti draudimo principu pagrįsto investicinio produkto priimtinumą, ar klientas nepaisydamas įspėjimo prašė sudaryti sutartį ir, kai taikoma, ar draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė priėmė kliento prašymą sudaryti sutartį.

4. Duomenys saugomi tokioje laikmenoje, kad kompetentingai institucijai informacija būtų prieinama ateityje. Kompetentinga institucija turi galimybę nesunkiai juos gauti, aiškiai ir tiksliai atkurti kiekvieną elementą ir lengvai nustatyti bet kokius pokyčius, pataisymus ar kitokius pakeitimus ir duomenų turinį iki tokių pakeitimų.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2018 m. vasario 23 d.

([1]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2017 m. rugsėjo 21 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

Jean-Claude JUNCKER